

Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022

2022 dsc 1

RHAN 6

GWYBODAETH, CYNGOR A CHANLLAWIAU

130 Gwybodaeth a chyngor oddi wrth y Comisiwn a gwybodaeth oddi wrth Weinidogion Cymru

- (1) Rhaid i'r Comisiwn roi i Weinidogion Cymru—
  - (a) unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau neu unrhyw wybodaeth a geir wrth arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau y mae Gweinidogion Cymru yn gofyn amdani, a
  - (b) unrhyw gyngor sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau y mae Gweinidogion Cymru yn gofyn amdano.
- (2) Rhaid i wybodaeth a chyngor a roddir o dan is-adran (1) gael eu rhoi ar y ffurf ac yn y modd a benderfynir gan Weinidogion Cymru.
- (3) Caiff y Comisiwn roi i Weinidogion Cymru—
  - (a) gwybodaeth sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau neu wybodaeth a geir wrth arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau, neu
  - (b) cyngor sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru roi gwybodaeth i'r Comisiwn at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1 A. 130 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)
- I2 A. 130 mewn grym ar 4.9.2023 gan [O.S. 2023/919](#), [er gl. 2\(q\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)

PROSPECTIVE

131 Personau y mae'n ofynnol iddynt ddarparu gwybodaeth i'r Comisiwn

- (1) Caiff y Comisiwn, drwy hysbysiad, ei gwneud yn ofynnol i berson o fewn is-adran (2) roi i'r Comisiwn unrhyw wybodaeth y mae'r Comisiwn yn gofyn amdani at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn.
- (2) Y personau o fewn yr is-adran hon yw—
  - (a) darparwr cofrestredig;
  - (b) person ac eithrio darparwr cofrestredig sy'n cael adnoddau ariannol a ddarperir o dan—
    - (i) adran 88(2) (gwasanaethau a ddarperir mewn cysylltiad ag addysg uwch),
    - (ii) adran 89 (cyrsiâu addysg uwch a bennir mewn rheoliadau),
    - (iii) adran 92 (cymorth ariannol ar gyfer cyrsiâu addysg uwch penodol),
    - (iv) adran 97 (addysg bellach neu hyfforddiant);
    - (v) adran 103 (gweithgareddau eraill sy'n gysylltiedig ag addysg drydyddol),
    - (vi) adran 104 (prentisiaethau),
    - (vii) adran 105(2) (gwasanaethau a ddarperir mewn cysylltiad ag ymchwil ac arloesi), neu
    - (viii) adran 136 (ymchwil gan y Comisiwn neu Weinidogion Cymru);
  - (c) awdurdod lleol;
  - (d) corff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru sy'n darparu addysg uwch, neu sydd wedi trefnu i addysg uwch gael ei darparu, i ddisgyblion yn yr ysgol o dan adran 28A o [Ddeddf Addysg 2002](#) (p. 32);
  - (e) corff a ddynodir o dan Atodlen 3 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54 (asesu ansawdd addysg uwch);
  - (f) person a ddynodir gan y Comisiwn o dan adran 120 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 117(2) (cyhoeddi fframweithiau prentisiaethau) neu adran 119 (dyroddi tystysgrifau prentisiaethau);
  - (g) unrhyw berson sy'n darparu addysg bellach neu hyfforddiant ac sy'n cael cymorth ariannol gan Weinidogion Cymru.
- (3) Ni chaiff hysbysiad o dan is-adran (1) i berson a grybwyllir yn is-adran (2)(c) i (g) ei gwneud yn ofynnol i'r person roi gwybodaeth ac eithrio—
  - (a) yn achos person a grybwyllir yn is-adran (2)(c), (d) neu (g), wybodaeth a gedwir gan y person at ddiben darparu addysg drydyddol;
  - (b) yn achos corff a grybwyllir yn is-adran (2)(e) wybodaeth a gedwir gan y corff at ddiben arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54;
  - (c) yn achos person a grybwyllir yn is-adran (2)(f), wybodaeth a gedwir gan y person at ddiben arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 117(2) neu 119.
- (4) Caiff hysbysiad o dan is-adran (1) ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei rhoi—
  - (a) erbyn amser a bennir yn yr hysbysiad, a
  - (b) ar ffurf ac mewn modd a bennir yn yr hysbysiad.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)

- (5) Os yw person yn methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan is-adran (1) ac os nad yw'n bodloni'r Comisiwn na ellir rhoi'r wybodaeth y gofynnwyd amdani, mae'r ddyletswydd i gydymffurfio â'r hysbysiad yn orfodadwy drwy waharddeb yn dilyn cais gan y Comisiwn.
- (6) Caiff y Comisiwn roi gwybodaeth i berson a restrir yn is-adran (2) am unrhyw fater y mae gan y Comisiwn swyddogaeth mewn perthynas ag ef.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 131 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

132 Pwerau i rannu gwybodaeth

- (1) Caiff pob un o'r canlynol roi i'r Comisiwn wybodaeth at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn—
- Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru;
  - Cyngor y Gweithlu Addysg;
  - Cymwysterau Cymru;
  - yr Ysgrifennydd Gwladol;
  - y Swyddfa Fyfyrrwyr;
  - corff a ddynodir o dan Atodlen 3 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54 (asesu ansawdd addysg uwch);
  - y person a ddynodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 13 o [Ddeddf Addysg Uwch 2004 \(p. 8\)](#) fel gweithredwr dynodedig cynllun ar gyfer adolygu cwynion myfyrwyr;
  - person a bennir mewn trefniadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 23(4) o [Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 \(p. 30\)](#) i arfer, ar eu rhan, swyddogaethau sy'n arferadwy yn rhinwedd rheoliadau o dan adran 22 o'r Ddeddf honno (trefniadau ar gyfer rhoi cymorth ariannol i fyfyrwyr);
  - person a bennir mewn trefniadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 14 o [Ddeddf Addysg 2002 \(p. 32\)](#) (cynhorthwy ariannol ar gyfer addysg a phlant etc.), sydd, yn unol ag adran 17 o'r Ddeddf honno, yn darparu i'r person roi cynhorthwy neu arfer swyddogaethau eraill sy'n ymwneud â chynhorthwy;
  - person sy'n darparu gwasanaethau i un neu ragor o ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch sy'n ymwneud â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir ganddynt;
  - person a bennir mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.
- (2) Caiff y Comisiwn roi i berson a restrir yn is-adran (1) ac i unrhyw berson arall y mae'n ystyried ei fod yn briodol wybodaeth am unrhyw fater y mae gan y Comisiwn swyddogaeth mewn perthynas ag ef.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 132 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

I5 [A. 132\(1\)\(a\)-\(e\)\(g\)-\(k\)\(2\)](#) mewn grym ar 4.9.2023 gan [O.S. 2023/919](#), [ergl. 2\(r\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

PROSPECTIVE

133 Pŵer i'w gwneud yn ofynnol rhoi gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy hysbysiad, ei gwneud yn ofynnol i berson o fewn is-adran (2) roi iddynt neu i'r Comisiwn yr wybodaeth honno o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig a ddisgrifir yn yr hysbysiad, at ddefnydd ymchwil gymhwysol.
- (2) Mae person o fewn yr is-adran hon yn un sy'n darparu gwasanaethau i un neu ragor o ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch sy'n ymwneud â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir ganddynt.
- (3) Ystyr "gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig" yw gwybodaeth sy'n ymwneud—
  - (a) â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch (gan gynnwys graddau a ragfynegir),
  - (b) â chynigion a gwrthodiadau a roddir i unigolion mewn cysylltiad â cheisiadau am le ar y cyrsiau hynny, neu
  - (c) â derbyn cynigion o'r fath.
- (4) Ystyr "ymchwil gymhwysol" yw—
  - (a) ymchwil i'r dewisiadau sydd ar gael i unigolion—
    - (i) sy'n gwneud cais am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch, neu
    - (ii) sy'n ystyried pa un ai i dderbyn cynnig o le ar gwrs o'r fath gan ddarparwr o'r fath;
  - (b) ymchwil i gyfle cyfartal mewn cysylltiad â mynediad i addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch a chymryd rhan yn yr addysg uwch honno;
  - (c) ymchwil i unrhyw bwnc arall a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru.
- (5) Caiff hysbysiad o dan is-adran (1) ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei rhoi—
  - (a) erbyn amser a bennir yn yr hysbysiad, a
  - (b) ar ffurf ac mewn modd a bennir yn yr hysbysiad.
- (6) Os yw person yn methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan is-adran (1) ac os nad yw'n bodloni Gweinidogion Cymru na ellir rhoi'r wybodaeth a ddisgrifir yn yr hysbysiad, mae'r ddyletswydd i gydymffurfio â'r hysbysiad yn orfodadwy drwy waharddeb yn dilyn cais gan Weinidogion Cymru.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 133 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)

PROSPECTIVE

134 Defnyddio gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig at ddibenion ymchwil

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru—
  - (a) defnyddio gwybodaeth a geir o dan adran 133 ar gyfer ymchwil gymhwysol, a
  - (b) rhoi gwybodaeth a geir o dan adran 133 i'r Comisiwn neu i berson cymeradwy i'w defnyddio ar gyfer ymchwil gymhwysol.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu berson cymeradwy gyhoeddi cynnyrch ymchwil a wneir gan ddefnyddio gwybodaeth a geir o dan adran 133 cyhyd ag—
  - (a) mai darparu gwybodaeth ystadegol yw un o'r dibenion wrth ei gyhoeddi,
  - (b) na ellir adnabod unrhyw unigolyn y mae'r wybodaeth a geir o dan adran 133 yn ymwneud ag ef o'r cyhoeddiad, ac
  - (c) nad yw'r cyhoeddiad yn cynnwys gwybodaeth a geir o dan adran 133 a all gael ei hystyried yn fasnachol sensitif.
- (3) Ystyr "person cymeradwy" yw—
  - (a) corff a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru at ddibenion yr adran hon sy'n defnyddio neu'n lledaenu gwybodaeth at ddiben ymchwil ("corff cymeradwy"), neu
  - (b) unigolyn a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru neu gorff cymeradwy at ddibenion yr adran hon ("ymchwilydd cymeradwy").
- (4) Caiff corff cymeradwy roi gwybodaeth a geir o dan adran 133 i ymchwilydd cymeradwy, ond ni chaiff ymchwilydd cymeradwy roi'r wybodaeth honno—
  - (a) i ymchwilydd cymeradwy arall, neu
  - (b) i gorff cymeradwy arall.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau ynghylch ffactorau i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i gymeradwyo corff neu unigolyn at ddibenion yr adran hon.
- (6) Mae i "ymchwil gymhwysol" yr un ystyr ag yn adran 133.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 134 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

PROSPECTIVE

135 Gwybodaeth arall, cyngor arall a chanllawiau eraill

- (1) Caiff y Comisiwn roi cyngor a dyroddi canllawiau (pa un ai'n gyffredinol neu'n benodol) i unrhyw berson ynghylch darparu addysg drydyddol neu unrhyw fater sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Comisiwn.
- (2) Rhaid i'r Comisiwn—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)

- (a) nodi arferion da mewn perthynas â rhannu gwybodaeth gan y personau a bennir yn is-adran (3), a
  - (b) rhoi cyngor a dyroddi canllawiau ar arferion o'r fath i'r personau hynny.
- (3) Y personau a bennir yn yr is-adran hon yw—
- (a) darparwr cofrestredig,
  - (b) person ac eithrio darparwr cofrestredig sy'n darparu addysg drydyddol a gyllidir gan y Comisiwn neu a sicrheir fel arall ganddo.
- (4) Rhaid i'r Comisiwn gyhoeddi unrhyw ganllawiau y mae'n eu dyroddi o dan is-drannau (1) a (2).
- (5) Rhaid i'r Comisiwn sefydlu systemau ar gyfer casglu gwybodaeth sydd wedi eu dylunio i sicrhau bod ei benderfyniadau o ran addysg drydyddol yn cael eu gwneud ar sail gadarn.

Gwybodaeth Cychwyn

18 A. 135 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

PROSPECTIVE

136 Ymchwil gan y Comisiwn neu Weinidogion Cymru

- (1) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru wneud ymchwil, neu sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu darparu i bersonau sy'n gwneud neu'n bwriadu gwneud ymchwil, mewn perthynas—
  - (a) ag addysg drydyddol Gymreig;
  - (b) ag addysg arall neu hyfforddiant arall—
    - (i) a ddarperir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru, neu
    - (ii) i bersonau sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru;
  - (c) ag unrhyw fater sy'n gysylltiedig ag addysg neu hyfforddiant a ddisgrifir ym mharagraff (a) neu (b);
  - (d) ag unrhyw fater arall sy'n berthnasol i swyddogaethau'r Comisiwn.
- (2) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru gyhoeddi, neu wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi, ganlyniadau'r ymchwil honno cyhyd ag na ellir adnabod unrhyw unigolyn y mae'r ymchwil yn ymwneud ag ef o'r cyhoeddiad.
- (3) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu darparu o dan is-adran (1)—
  - (a) drwy ddarparu adnoddau ei hunan neu eu hunain;
  - (b) drwy wneud trefniadau ar gyfer darparu adnoddau gan berson arall;
  - (c) drwy wneud trefniadau ar gyfer darparu adnoddau gan bersonau ar y cyd (pa un a yw hynny yn cynnwys y Comisiwn neu Weinidogion Cymru ai peidio).
- (4) Os yw'r Comisiwn ei hunan, neu Weinidogion Cymru eu hunain, yn darparu adnoddau ariannol o dan is-adran (1), caniateir iddo neu iddynt osod y telerau a'r amodau hynny y mae neu y maent yn ystyried eu bod yn briodol.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)

- (5) Caiff y telerau a'r amodau (ymhlith pethau eraill)—
- galluogi'r Comisiwn neu Weinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol ad-dalu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, symiau a dalwyd ganddynt os na chydymffurfir ag unrhyw un neu ragor o'r telerau a'r amodau y talwyd y symiau yn ddarostyngedig iddynt;
  - ei gwneud yn ofynnol talu llog mewn cysylltiad ag unrhyw gyfnod pan fydd swm sy'n ddyledus i'r Comisiwn neu i Weinidogion Cymru yn unol ag unrhyw un neu ragor o'r telerau a'r amodau yn parhau i fod heb ei dalu.
- (6) Os yw'r Comisiwn wedi gwneud trefniadau o dan is-adran (3)(b) i berson arall ddarparu adnoddau ariannol y Comisiwn, caiff y Comisiwn ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw ddarparu'r adnoddau yn ddarostyngedig i unrhyw delerau ac amodau y mae'r Comisiwn yn ystyried eu bod yn briodol (gan gynnwys telerau ac amodau o fath a allai gael eu gosod o dan is-adran (5)).

Gwybodaeth Cychwyn

19 A. 136 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 148\(2\)](#)

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/11/2023. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6.